

FiComin lausunto kyberkestävyyssäädöksen kansallisesta toimeenpanosta

Liikenne- ja viestintävaliokunta pe 27.2.2026

Kotirauhan piiriin kuuluvaa tarkastusoikeutta (19 §) tulee muuttaa

- Kotirauhan piiriin ulottuva tarkastusoikeus on edelleen ongelmallinen, vaikka säännöstä on täsmennetty lausuntokierroksen jälkeen.
- Säännöksestä puuttuu riittävä sääntely tarkastuksen kohteen oikeusturvasta; nykyinen viittaus markkina- ja valvontalain kautta hallintolain 39 §:ään ei ole riittävä.
- Viranomaisen tulisi aina ensin käyttää tiedonsaantioikeuttaan ja tehdä tarkastus muualla kuin kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa, jotta välttämättömyys- ja viimesijaisuusvaatimukset täyttyvät.
- Säännöstä tulee rajata siten, että tarkastusoikeus koskee vain yrityksen johdon tai keskeisen henkilöstön etätööhön käyttämiä asuintiloja, ei kaikkia työntekijöitä.

FiComin ehdotus: muutetaan 19 §:n 1 mom ja lisätään uusi 3 mom

Edellä mainituilla perusteilla FiCom ehdottaa säännöksen 1 mom muutettavan seuraavasti:

Sen lisäksi mitä markkinaevalvontalain 9 §:n 1 momentissa säädetään, tarkastus voidaan ulottaa myös **tarkastuksen kohteen johdon tai keskeisen henkilöstön** pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin, joita talouden toimija käyttää elinkeino- tai ammattitoimintaansa liittyviin tarkoituksiin. Tarkastus pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan saadaan tehdä vain, jos se on välttämätöntä **eikä viranomainen ole saanut tietoja tiedonsaantioikeutensa nojalla tai suorittamalla tarkastus muualla kuin pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyssä tilassa ja** tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi ja on perusteltu ja yksilöity syy epäillä kyberkestävyysasetusta tai sen nojalla annettua säädöstä rikotun tai rikottavan tavalla, josta voi olla **ilmeisenä** seuraamuksena **on** tässä laissa tarkoitettu seuraamusmaksu **eikä viranomaisella ole tiedossa 40 §:ssä säädettyjä seuraamusmaksun määräämättä jättämisen perusteita**. Lisäksi edellytyksenä on, että epäilyssä rikkomuksessa on kyse digitaalisen elementin sisältävän tuotteen tai siihen liittyvän prosessin vaatimustenvastaisuudesta tai kyberkestävyysasetuksen 57 artiklassa tarkoitettusta tilanteesta, jossa tuote muutoin aiheuttaa merkittävän kyberturvallisuusriskin.

Lisätään uusi 3 momentti:

Viranomaisen on haettava 1 momentissa tarkoitettuun tarkastukseen lupa markkinaoikeudelta etukäteen. Markkinaoikeus voi kieltää tarkastuksen, jos tarkastus olisi mielivaltaisen tai liiallinen. Tutkiessaan, onko tarkastus mielivaltaisen tai liiallinen, markkinaoikeus ottaa huomioon erityisesti epäillyn rikkomuksen vakavuuden, etsittyjen todisteiden tärkeyden, asianomaisen talouden toimijan osallisuuden sekä sen, että talouden toimija käyttää elinkeino- tai ammattitoimintaansa liittyviin tarkoituksiin tiloja, joihin lupaa pyydetään.

Muita huomioita

- On kannatettavaa, että seuraamusmaksua ei määrätä, jos velvoitteen rikkominen on vähäistä tai seuraamusmaksun määrääminen ilmeisen kohtuutonta. Jos Liikenne- ja viestintäviraston toimivaltaan kuuluvan hallinnollisen seuraamusmaksun määrä olisi yli 100 000 euroa, olisi asiasta syytä säätää pykälässä tai ainakin viitata lakiin Liikenne- ja viestintävirastosta.
- Traficomin riittävästä resursoinnista tulee huolehtia.